

[Gideon.]

støtte. Tværtimod er det vor mening, at vi må se at komme ind i et virkelig målbevidst arbejde for en afvikling af hele denne tilskuds- og lånelovgivning.

Jeg kan med disse reservationer tilsige, at mit parti er villig til at give lovforslaget en velvillig behandling, men vi ønsker at se nærmere på det i et udvalg og derunder også søge oplyst, hvorledes loven hidtil har været praktiseret, og hvor påkrævet en fortsættelse af denne lovgivning i det hele taget er.

Foss: I den højtærede ministers fremsættelse motiveres dette lovforslag med, at der „fortsat er et betydeligt behov for statslån til bygning og modernisering af småskibe“; mere siges der ikke om den ting.

Jeg ville gerne vide, om der findes noget erhverv her i Danmark, som ikke gerne vil have billige statslån, og som ikke kan præstere den samme motivering.

Nu er det således, at det trods alt næppe er muligt for staten at stille lån til rådighed for alle vore småskibsrederier; det må antagelig blive et begrænset antal skippere, som kan trække den gevinst i lotteriet at få statslån, men hvad så med alle de andre?

Hvis forholdene i dag er således, at den mindre skibsfart i Danmark har dårlige vilkår og f. eks. har vanskeligt ved at klare konkurrencen med andre landes mindre skibe eller konkurrencen med statsbanerne og den voksende biltransport, vil der være grund til at se nærmere på, hvad der kan gøres for at hjælpe skibsfarten, så den kan blive rentabel, og så der kan blive det fornødne overskud til afskrivninger og fornyelser; men det kan ikke være rigtigt at hjælpe nogle få med statslån. Jeg konstaterer, at den højtærede minister ikke motiverer sit forslag med, at den mindre skibsfart for tiden har dårlige indtjeningsmuligheder.

Jeg vil gerne i et udvalg have nærmere oplysning om, hvordan dette egentlig for-

holder sig. Jeg er ganske klar over, at småskibsfarten må sørge for at modernisere skibene i tide, ligesom industri og håndværk må modernisere for at kunne følge med i konkurrencen, og dertil behøves kapital. Det er mig vel bekendt, at der er visse vanskeligheder ved at opnå lån i mindre skibe. Det er vanskeligheder, som andre erhvervsvirksomheder også kommer ud for i disse kreditstramningstider, men der må være muligheder for at hjælpe skibsfarten til at opnå lån på andre måder end ved statslån. Det vil vi gerne være med til at undersøge, hvis nogen vil være os behjælpelige i den henseende.

F. eks. kunne vi godt tænke os at gå med til, at det ad lovgivningens vej gjordes lettere at give prioritetslån i skibe. Vi kunne også tænke os en vis statsgaranti for lån i mindre skibe, ligesom der burde være mulighed for at etablere et særligt kreditinstitut for lån i små skibe. Det sidste er ikke nogen ny tanke, men så længe staten er villig til at skaffe lån, er der selvfølgelig ikke basis for at etablere et privat kreditinstitut.

Jeg går i øvrigt ud fra, at den højtærede minister er temmelig ligeglad med vor stilling til dette lovforslag. Ministeren får sikkert som sædvanlig den fornødne støtte fra det radikale venstre.

Jeg har forstået, at de radikale med glæde giver statslån til enhver, der måtte ønske det. Så vidt jeg har forstået, kalder partiet sin politik for liberal-social. Man skal jo passe på ikke at komme til at sige liberal-socialistisk, for selv om de to betegnelser ligner hinanden, er det sidste selvfølgelig noget vrøvl; man kan ikke være både liberalist og socialist; men jeg vil i øvrigt gerne engang ved lejlighed have at vide, hvorfor de radikale kalder sig liberale. Jeg har altid troet, at en liberal politik gik ud på, at staten skulle blande sig så lidt som muligt i borgernes frie dispositionsret, men disse statslånsforslag går jo ud på, at staten på den ene eller den anden måde skal tage borgernes penge for at bestemme,